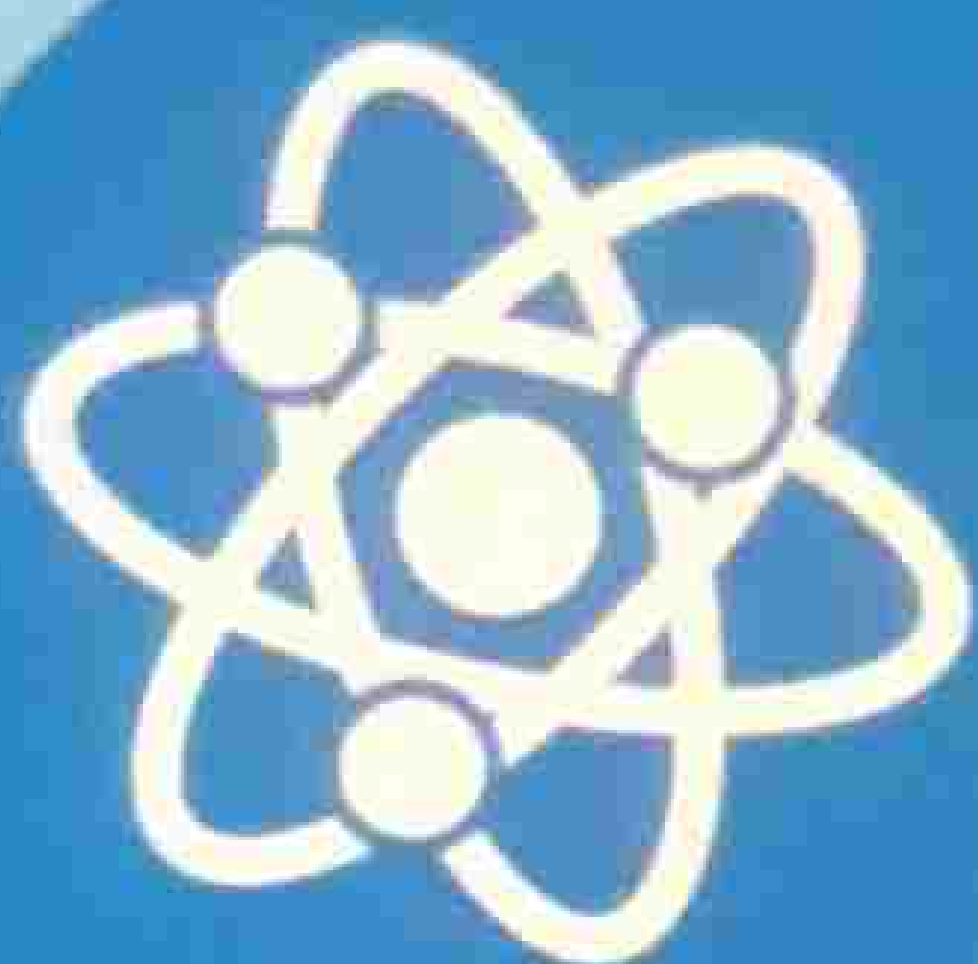

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ӘДІСТЕМЕЛІК ЖУРНАЛ
РЕСПУБЛИКАНСКИЙ НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ
REPUBLICAN SCIENTIFIC METHODOLOGICAL JOURNAL

PEDAGOGIKALYQ ŞEBERLIK

2023 ж

УДК 378
ББК 74.58
П 86

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінің мерзімді баспасөз басылымын және ақпараттық агенттікті есепке қою туралы №145889-Ж куәлігімен есепке қойылды (20.07.2013ж.)

Журнал екі айда қазақ, орыс, өзбек және ағылшын тілдерінде шығады. «Педагогикалық шеберлік» баспасы.

Бас редактор

Педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент Кузьменко Надежда Сергеевна

Редакция алқасы

Петерсон Л.Г. - доктор педагогических наук, директор Центра системно - деятельности педагогике «Школа-2000», Россия, Москва;

Харламенко В.Б. - кандидат педагогических наук, доцент кафедры управления профессиональной педагогике, Национальный авиационный университет, Украина, Киев;

Медетбекова М.А. - ф.ғ.к., Шымкент қаласы білім басқармасының «Әдістемелік орталығы», Қазақстан, Шымкент.

Корганбаев Б.Н. - т.ғ.д, доцент, М.Әуезов атындағы ОҚМУ, Қазақстан, Шымкент.

Куанышбаева З.Б. - п.ғ.к., Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік педагогикалық университеті, Қазақстан, Шымкент;

Компьютерде терген

Касыбулатова Кульдар Джумановна

Бұл жинақта білім беру мазмұнын жаңартудағы әдістемелік жұмыстар мен ұстаздардың озық педагогикалық тәжірибесіндегі өзекті мәселелері енген. Мақалалар ҚР білім беру стратегиясына, инновациялар режиміндегі педагогикалық қызмет, ғылыми зерттеулер жүргізудің қазіргі әлемдегі басты бағыттары мен ерекшеліктері, білім беру жеке тұлғаны, қоғамды және мемлекетті дамыту ресурсы ретінде мәселелерге арналған. Басылым мектепке дейінгі, орта, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына, ғалымдарға, магистранттарға, докторанттарға арналады.

В сборник включены статьи методических работ и актуальные проблемы по обновлению содержания образования. Статьи посвящены проблемам стратегии развития образования в РК, педагогической деятельности в режиме инноваций, особенностям проведения научных исследований, образования как ресурса развития личности, общества и государства. Издание рекомендовано для организаций дошкольного, среднего, высшего и послевузовского образования, ученых, магистрантов, докторантов.

The content of the reports reflects the best theoretical and practical experience of Kazakhstani and international scholars, teachers on important aspects of organizational, methodological and technological contents of secondary education. The publication is recommended to secondary, high and postgraduate educational organizations, scholars, master and PhD students.

Все права защищены. Перепечатка только по согласованию с редакцией. При использовании ссылка на источник обязательна.

Редакционная коллегия за содержание статей авторов ответственности не несет.

Print ISSN: 2617-2682; Онлайн ISSN: 2707-3637; ISSN: 2617-2682

Сәуір айының бірінші шығарылымы

©Педагогикалық шеберлік, 2023

БАЛАБАҚШАДАҒЫ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘДІС - ТӘСІЛДЕР

Инновациялық әдістердің ең негізгісінің бірі – интерактивті оқыту әдісі. Негізгі қағидасы – ағылшынның «өзара әрекет» деген сөзінен шыққан. Демек, интерактивті оқыту әдістері тұлғааралық қарым-қатынасқа негізделіп отырып, жеке тұлғаны дамытуға бағытталған. Сонымен бірге сапалы білім алудың алғы шарттары болып табылатын таным белсенділігі мен ізденіс белсенділігін қалыптастырып қана қоймай, әрі қарай дамытады.

Теориялық білімді өмірмен ұштастыру үшін компьютердің қажет екені даусыз. Қазіргі қоғамда ақпараттық мәдениет пен ақпараттық білім беруді ұйымдастыру аса маңызды. Ұйымдастырылған оқу іс-әрекеттің бір сарындылығы баланы тез шаршатады. Сондықтан іс-әрекет формаларын түрлендіріп отырған дұрыс. Жаңа тақырыпты меңгерту кезеңінде балаға өтілетін материал төңірегінде ақпарат беру, оның практикалық бағыттылығын түсіндіру, тақырып бойынша бақылау мен диагностикалау формалары жүзеге асады. Инновациялық іс-әрекеттің мазмұны мектепке дейінгі білім беру ұйымдарының оқу-тәрбие үдерісінде қолданылатын бағдарламаларды басшылыққа ала отырып, мектепке дейінгі педагогика мен психология, әлеуметтану, медицина саласындағы ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелері негізінде анықталады.

Инновациялық іс – әрекеттің үш кезеңін атап көрсетуге болады. Бірінші кезеңде педагог жаңалықтың қажеттілігін дәлелдеу арқылы жаңалық туралы ақпарат жинайды, одан кейін әртүрлі жаңалықтың ішінен қажетті жаңалықты тандап алып, оны қолдану туралы шешім қабылдайды. Тәрбиеші инновациялық іс-әрекеттің екінші кезеңіне көшеді, яғни іске асыру кезеңдерін зерттеп, енгізу жоспарын құрып, жаңалықты қолданады. Бұл кезеңде педагог оқу-тәрбие процесіне, жаңалықты енгізуіне кедергі жасап отырған факторларды ескере отырып, өзгерістер енгізеді, жаңалықты уақыты мерзіміне байланысты жұмыстарды өткізеді. Жаңалықты енгізу уақыты аяқталғаннан кейін инновациялық іс-әрекет үшінші кезеңіне өтеді. Бұл кезеңде тәрбиеші жаңашыл тұрғыда ұйымдастырылған оқу-тәрбие жұмысының нәтижесін көтеруге жасаған ықпалын анықтайды, жаңалықтың оқу – тәрбие жұмысына нәтижелі енгізу шарттарын белгілеп, оны таратуға ұсынады.

Оқытудың инновациялық жүйесі білім, оқыту процесінде жаңа технологияларды пайдалана білу іскерлігі қалыптасуы керек. Қазақстанның бүгінгі білім беру жүйесінде жаңа инновациялық бағытты игерген, нақты тәжірибелік іс-әрекетте өзіндік даңғыл жол салуға икемді, шығармашыл, зерттеуші педагогтар аса қажет. Дәл осы сипаттағы педагогтың ең алдымен инновация туралы түсінігі болуы қажет.

Қазіргі педагогикадағы инновация – білім беру, тәрбиелеу жұмысына жаңалықты енгізу, яғни жаңа әдіс-тәсілдерді амалдарды, құралдарды, жаңа тұжырымдарды жасап, оларды қолдану ретінде анықталады. Инновация құрал мен процесс ретінде қандай да бір жаңалық ендіру жұмыстарын көздейді. Мысалға алатын болсақ, бала тұлғасы жалпыадамзаттық құндылық ретінде қарастырылатын, ізгілікті педагогика теориясында «жеке бағытталған оқыту», «жеке бағытталған тәрбие», «жеке көзқарас» сияқты түсініктер бар. Жеке бағытталған педагогика балалардың жеке тәжірибе жинақтап, олардың жеке қызығушылықтары мен қажеттіліктері іске асырылатындай оқыту ортасын жасайды.

Инновацияға деген қажеттілік қандай да бір мәселені шешу жолында туындайды. Кез-келген педагогикалық ұжым, кез-келген педагог инновациялық іс-әрекетті ұйымдастыруға құқылы. Бірақ жаңашылдықты дайындау және ұйымдастыру барысында өзіне нақты міндет алуы тиіс, өйткені кез-келген педагогикалық бастаманың нысаны бала екенін ұмытпаған жөн. Педагогтардың инновациялық әлеуетін дамытуда құрылған жоспар балабақшаның әдістемелік жұмысының инновациялық бағытына катысты.

Әдістемелік жұмыс мазмұны ұйымның даму стратегиясына бағынышты болып табандылықтан, осындай әдістемелік жұмыс ұйымының даму стратегиясының іздену және айқындау құралы болып табылады.

Инновациялық іс-әрекетті жүзеге асыратын МДҰ әдістемелік жұмысын ұйымдастырудың маңызды шарттарының бірі – жаңа ақпараттық технологияларды пайдалану. Бұл – инновациялық қызметті ақпараттық тұрғыдан қамту үрдісінде бірініші кезекте тұрған мәселе. Алайда, жалпы алғанда, материалдық база жеткілікті түрде жабдықталғанымен, бүгінде бұл үдеріс баяу дамуда.

Табигат сұлулығы рухани қайырымдылыққа тәрбиелеуде үлкен рөл атқарады, яғни балаларды мейірімділікке, адамгершілікке, жақын адамдарға қамқор бола білуге көмектеседі. «Балаларды үйіміз, әдемілікті сүйеміз» – деген ұранымызбен «Балаларды айналамен таныстыра отырып, оларға экологиялық тәрбие беру» болып табылады. Баланың өз туған өлкесінің табиғатын сүйуге, оны аялап білуге, оны қорғауға қызығушылығын арттырып, жауапкершілігін күшейтуге, табиғатпен бірге өмір сүретінін сезінуге үйрету.

Экологиялық мәдениетінің негізгі мақсаты:

1. Қоршаған ортамен таныстыру;
2. Адаммен табиғаттың бірлігі туралы білім негізін қалыптастыру;
3. Қоршаған ортаның өзі мен қоғам үшін қажеттілігін сезіндіру;
4. Экологиялық мәдениет негізін қалыптастыру;
5. Қоршаған орта мен жануарлар әлеміне қамқорлық жасауға жетелеу.

Балабақшадағы сыртқы безендіруі таза табиғи және құнсыз заттардан жасалынып төңірегімізді көркейтіп тұр. Тәрбиеленушілердің табиғатты танып білуге және оның тынысым тынысының өзіндік ерекшеліктерін түсінуге арнайы таза ауадағы экологиялық кабинет жасалды. Балалар тірі және өлі табиғат арасында, тірі организм мен олардың өмір сүру ортасындағы байланыстарды орнатуға үйреніп табиғатпен етене байланыста болады.

3-4 жасар балаларға арналған экологиялық жол салынған. Ол жолда балалар құмырсқа иілеуімен, шағын тоғанмен, аралардың еңбегімен, жәндіктер әлемімен танысады.

5-6 жасар балаларға арналған экология жолында, балалар бақша ішінде тәрбиешілермен еңбек жасайды, көкенистердің өсіп-жетілуін бақылайды және әлемнің қызықты жерлерімен танысуға мүмкіндік беріледі. Ол үшін «мысыр елінің пирамидасы» жайғасқан, «кактустар әлемі», «орыс халық ертегілері» және «қазақтың жайлауы» сияқты бұрыштар бар.

Балабақшаның ішіндегі безендіру экологиялық бағытқа сай келеді, яғни экология бөлмесі, экологиялық бұрыштар балалармен жұмыс жасауға және балалардың жан-жақты дамуына ықпал жасайды.

Тәрбиелеу мен білім беру ісіне отбасын тарту, ата-аналарды педагогикалық үрдістерге, жоспарлау мен ұйымдастыруға қатыстыру, ата-аналардың балабақшамен тығыз байланыста болуы.

«Мектепке дейінгі ұйымдардағы тәрбиелеу мен оқыту процесінде М.Монтессори әдістерін қолдану». Мақсаты: Монтессори педагогикасының негізгі принципі – балаға өзін-өзі тәрбиелеуге өз бетінше оқуға, өз бетінше дамуға жағдай жасау. Балалардың логикалық ойлау қабілеттерін, әртүрлі жаттығулар арқылы дамыта отырып, ұйымшылдық, тапқырлық, ізденімпаздық қабілеттерін қалыптастыру. Міндеттері: Монтессори топтарында бала негізінен арнайы дайындалған қоршаған орта. Монтессори көрнекіліктердің көмегімен өз бетінше жұмыс жасауға үйренеді. Монтессори педагогикасының тағы бір ерекшелігі әртүрлі жастағы балалар бір-біріне кедергі келтірмейді қайта бір-біріне көмектеседі.

Белсенділік орталықтары: Өнер орталығы. Көркем әдебиет орталығы. Желілі ойындар орталығы

Құм мен су орталығы. Құрылыс ойындары орталығы

Құм мен су орталығы:

Мақсаты: Балалардың ортақ іс-қимылын ояту, қол саусақтарының қимылын дамыту, шығармашылығын арттыру, жан-жақты қызығушылығын ояту.

Өнер орталығы:

Мақсаты: Әр бағыттағы өнерді қабылдауын дамыту, сезіммен өнерді түсінуге тәрбиелеу. Ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Ұсақ қимыл-қозғалысын, өзіндік шығармашылығын арттыру.

Құрылыс орталығы:

Мақсаты: Балаларға заттарды дұрыс құрастыра білуге үйрету. Балалардың дұрыс ойлауын дамыту, Шеберлігін арттыру. Ұжым болып жұмыс жасай білуге тәрбиелеу

Желілі ойындар орталығы:

Мақсаты: Балалардың рөлдерде ойнау шеберлігін арттыру, ертегілерді кейіпкерлендіру арқылы сөздік қорын молайту, белсенділігін арттыру.

Көркем әдебиет орталығы:

Мақсаты: Балалардың кітапқа деген сүйіспеншілігін арттыру, ертегілерді таныстыра отырып, сөздік қорын молайту, тілдерін дамыту. Дұрыс сөйлей білу мәдениетіне тәрбиелеу.

АЛҒЫС ХАТ БЛАГОДАРНОСТЬ

Қазақстанда білім беру мен тәрбие үдерісіне
инновациялық қызметті енгізу арқылы білім
сапасын арттыруға, білім алушылардың
шығармашылық әлеуетін, интеллектуалды
қабілетін дамыту мен келер ұрпақ бойына үлкен
азаматтық жауапкершілік пен Отаншылдық
сезімін қалыптастыруға қосқан зор үлесі үшін

Жунусбаева Гаухар Уалихановнаға

шынайы алғысымызды білдіреміз!

«Педагогикалық шеберлік»
журналының бас редакторы

Н.Кузьменко

Тіркеу № A1067 /2023

МАДАҚТАМА ГРАМОТА

Заманауи білім берудің халықаралық деңгейіне
құлашымызды кең жайып, әлем халықтарымен білімнің
шексіз мұхитында өзгелермен үзеңгі қағыстырып қатар
жүруі үшін ұдайы ізденіспен, елгезектік танытып,
жаңалық атаулыны тез игеріп, ғылым мен
педагогикалық тәжірибе жетістіктерін байланыстырып,
педагогтердің кәсіби шеберлігін дамыту, жаңашыл
үрдістерді меңгерту жолындағы өнегелі істерге қосқан
үлесі үшін

Жунусбаева Гаухар Уалихановна
марапатталады

«Педагогикалық шеберлік»
журналының бас редакторы

Handwritten signature

Н.Кузнецов

Шіркеу №012 (04)/2023

